

Ablak-Zsiráf pályázat - Móra Kiadó 2026.

Pedagógiai segédanyag

KÉSZÍTETTE: OSZOLI-PAP MÁRTA

oszoli-pap.marta@pte.hu

+3630/3942154

PTE GYÁIG 1. Számú Általános Iskolája

7624 Pécs, Alkotmány u. 38.

2. évfolyam, anyanyelv

A feladatsor összeállításának pedagógiai koncepciója

A feladatsort úgy állítottam össze, hogy a tanulók az *Édes anyanyelvünk 2.* (NAT 2020, OH-MNY02TA) nyelvtankönyv tananyagának feldolgozásával párhuzamosan, lépésről lépésre haladjanak az **Ablak-Zsiráf lexikon** szócikkeiben is. A feladatok felépítése szándékosan úgy lett kialakítva, hogy körülbelül tízoldalas egységekben irányítsa őket a lexikon használatára; ezt a mennyiséget a másodikos tanulók olvasástechnikai szintjéhez igazítottam, és az is fontos szempont volt, hogy a kötelező tananyag mellett a feladatmennyiség átlátható és kezelhető maradjon.

A feladatok lényege, hogy a tanulók minden új nyelvtani témakör tanulásakor meghatározott szócikkekben keressenek információkat, és a megoldáshoz **el is olvassák** a kapcsolódó magyarázatokat. Amennyiben több idő áll rendelkezésre, egy-egy feladattípus megoldásához a lexikon több szócikkében is kutathatnak.

A tanév során így biztosított, hogy:

- **a tankönyvi tananyaggal párhuzamosan haladnak** a lexikonban is,
- a keresések során folyamatosan **felolvassák és értelmezzék** a szócikk-magyarázatokat,
- a tanév végére a feladatsor megoldásai által **a teljes lexikont átlapozzák**, és rendszerezett lexikonhasználati tapasztalatot szerezzenek.

A módszer célja, hogy a tanulók szókincse természetes úton bővüljön, erősödjön a fogalomértésük, és fejlődjön önálló keresési, megértési és információfeldolgozó készségük. Megoldókulcs mellékelve a lehetséges megoldásokkal.

2026. 01. 27.

Oszoli-Pap Márta

tanító, mesterpedagógus

d.) Írd be az alábbi táblázatba a nagy kezdőbetűs szavak oldalszámait!

égitest	legendás alakok	épület	ország/hely

e.) Melyik oldalszámra gondoltunk? Hányadik oldalon találsz a szót?

A keresett oldalszám egy háromjegyű szám, amelynek mindhárom számjegye azonos alakú, és a legkisebb egyjegyű páratlan számot ismétli.

Megfejtés: _____

d.) Másold le azt a nagy kezdőbetűs szót, amely a megfejtésként kapott oldalon található!

Olvasd el a szócikket!

Magánhangzóhosszúságok

Keress az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 7-20. oldalain példákat az alábbi szóvégződésekre, és írd le a talált szavakat!

-o, -ó:

-ö, -ő:

-u, -ú:

-ü, -ű:

-i:

Mássalhangzóhosszúság

Keresd meg a szókeresőben a hosszú mássalhangzókat tartalmazó szavakat! Ha megtaláltad, keresd meg őket az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 25-30. oldalán! Olvasd el a szócikkeket!

G	C	C	B	A	P	W	Y	D	C
O	X	S	F	Z	T	Z	R	E	S
J	T	E	I	A	V	E	Z	K	E
H	D	L	I	L	O	C	D	A	N
P	H	L	T	I	L	Q	P	G	G
M	I	Ó	J	L	E	A	L	R	E
T	G	G	I	L	O	U	G	A	T
C	S	E	P	P	R	N	R	M	T
A	X	L	O	V	J	T	W	M	Y
D	I	N	N	Y	E	Y	M	Y	Ű

Szótagszám

Lapozz az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 39. oldalára! A 39. oldalon találsz több címszót. Számold meg, hány címszó tartozik az alábbi szótagszámokhoz!

Töltsd ki az alábbi táblázatot!

szótagszám	darabszám*szótagszám=
2 szótagú:	
3 szótagú:	
4 szótagú:	
	összesen:

Végezd el a szorzásokat, majd add össze a kapott eredményeket!

Lapozd fel a kapott oldalszámot és írd a vonalra az oldalon található hónap nevét!

Közmondások

Lapozz az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 9. oldalára! Ezen az oldalon az **állat** címszó alatt többféle állat képét találsz.

Égészítsd ki az alábbi közmondásokat a 9. oldalon látott állatok segítségével!
Figyeld meg a képeket, gondold át, melyik állat illik a mondásba és írd be a megfelelő helyre!

Ne bántsod az alvó _____

Egy _____ nem csinál nyarat.

A _____ is jóllakik, a káposzta is megmarad.

_____ - _____ kiált rá.

Egy _____ nem lehet két bőrt lenyúzni.

Két _____ üt egy csapásra.

Másképp ejtjük, írjuk szavak

Gyűjts szavakat az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 40-60. oldaláról!

A szóban van rövid egyjegyű mássalhangzó: _____

A szóban van hosszú egyjegyű mássalhangzó: _____

A szóban van rövid kétjegyű mássalhangzó: _____

A szóban van hosszú kétjegyű mássalhangzó: _____

Szótó+toldalék

1.) Keresd meg az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban a **hőmérő** címszót! Olvasd el a szócikket!

Válaszolj a kérdésekre!

Mivel (mérjük)? _____

Hol? _____, _____, _____

Mit? _____

2.) Az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 60-70. oldala közötti **címszavakból** keress **Mi?** kérdésre válaszoló, vastagon szedett szavakat! Toldalékold a szavakat a kérdéseknek megfelelően!

szótó	Miből? /- ből, - ből/	Miről? /- ról, - ról/

szótó	Mit?	Mik?

Rejtvény

Összekeveredtek a betűk. Tedd őket helyes sorrendbe úgy, hogy minden megoldás egy-egy hangszer nevét adja. Ezután keresd meg a hangszereket az *Ablak-Zsiráf* gyermeklexikonban! Olvasd fel a szócikket úgy, hogy a többieknek ki kell találnia: melyik hangszerről van szó.

ŐBGYAŐGN	<input type="text"/>
GDEŰEH	<input type="text"/>
YURFULA	<input type="text"/>
TRAEIC	<input type="text"/>
CLMIBMOA	<input type="text"/>
LSLÓCE	<input type="text"/>
RDOGNAOK	<input type="text"/>
MIOATRBT	<input type="text"/>
OGRNZA	<input type="text"/>

A-j, -ly hang jelölése

- Lapozd át az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 69-80. oldalát! Figyeld meg az oldalakon szereplő címszavakat, és írd be őket a táblázat megfelelő sorába!

- j betűt tartalmazó egy szótagú szavak	- j betűt tartalmazó két szótagú szavak
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
- j betűt tartalmazó három szótagú szavak	- j betűt tartalmazó négy szótagú szavak
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. Vizsgáld meg az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon a 80-91. oldalát!

Másold le az **ly** betűs címszavakat!

3. Keresd meg a **madár** címszót az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban! A képek segítségével egészítsd ki a közmondásokat!

_____ mondja a verébnek, hogy nagyfejű.

Gondolkodik, mint féllábon a _____

Láttam én már karón _____

_____ módjára köröz.

Mássalhangzók egymásra hatása

Keresd ki és olvasd el az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon alábbi **címszavait!**

Olvasd el a szócikkeket! Másold ki azokat a szavakat a szócikkekből, melyeket **másképp írunk, mint ahogyan ejtünk**. Írd át **színessel** az egymásra ható mássalhangzókat!

matematika: _____

megint 1.: _____

menetrend: _____

mosógép: _____

nyom 2: _____

orvos: _____

pihen, pihenés: _____

Hibakereső

Húzd át a hibásan írt szavakat! Ha készen vagy, lapozd fel az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban a **méz** címszót! Olvasd el a szócikket, majd ellenőrizd a megoldásodat!

Keress meg a **mondat** címszót az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban. Olvasd el a szócikket! Mit tapasztaltál?

Szavak csoportosítása

1. Keress az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 122-130. oldalán tárgyakat jelölő szavakat! Olvasd el a szócikkeket!

2. Keress az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 130-140. oldalán található tárgyak **tulajdonságait** jelölő szavakat! Olvasd el a szócikkeket!

3. Az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikon 140-150. oldaláig keress **Mit csinál?** kérdésre válaszoló szavakat! Olvasd el a szócikkeket!

Közös név – saját név

1. Keress meg az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban az **úrhajó, úrhajós** címszavakat! Olvasd el a szócikket!
2. Másold ki csoportosítva a **Ki? Mi?** kérdésre válaszoló szavakat!

saját név:

közös név:

3. Keress meg az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban a **világűr** címszót! Olvasd el a szócikket! Írd le a saját neveket jelölő szavakat!

saját név:

4. Kutasd fel az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban a **vírus 2.** szócikket! Olvasd el a szócikket! Másold le a magyarázatban lévő kérdést!

5. Keresd rá a **kérdés** címszóra! Olvasd el a szócikket, majd másold le belőle a párbeszédés részt!

6. Keresd meg az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban a **zsiráf** címszót! Olvasd el a szócikket, majd válaszolj a kérdésekre!

Milyen állat a zsiráf?

Hol él?

Milyen színű a szőre?

Milyen színű foltjai vannak?

Mit eszik?

Mit legel?

Milyen fák leveleit ér el?

Milyen a nyaka?

Rejtvény

Olvasd el a meghatározásokat! Írd be a megfejtéseket!

Keresd meg a címszavakat az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban! Olvasd el a megfejtésekhez tartozó szócikkeket!

1. Általában kisebb település, mint a város.
 2. Általában sok ember lakik itt, több hivatalos dolgot el lehet intézni.
 3. Egy ország központi városa, amely általában a legnagyobb is.
 4. Az olvasóteremben lehet olvasni, de sok könyvet ki is lehet kölcsönözni.
 5. Az internet és az emailek elterjedése előtt ennek segítségével küldték el az emberek a kézzel írt leveleiket.

1 E 3 E 5 Ü L É 9

Gyakorlás

1.) Kedvenc címszavak keresése

Keress rá a kedvenc címszavaidra az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonban!

Válassz öt olyan címszót, amelyeket szívesen használsz, vagy sokszor találkozol velük.

Olvasd el a szócikkeket!

Másold le írottan!

Mondj mondatokat a fenti szavakkal!

2.) Ismeretlen címszavak felfedezése

Lapozd fel *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikont és válassz ki öt olyan címszót, amelyet eddig még nem ismertél, vagy csak nagyon keveset hallottál róla! Olvasd el a szócikkeket!

Írd le:

3.) Saját feladat készítése egy választott címszóhoz

Keress egy tetszőleges címszót az *Ablak-Zsiráf* című képes gyermeklexikonból!

Ezután készíts hozzá saját feladatot, társaid számára!

címszó: _____

Feladat:

Képkereső:

Az Ablak-Zsiráf című képes gyermeklexikon hányadik oldalán találod az alábbi képeket, illusztrációkat?

/kép a 160. oldal, zenekar/ /98. oldal mese/ /27. oldal csont/

oldalszám: _____

címszó: _____